

ἔνσαν μὲν τὴν λαμπρότητα τῆς ἐποχῆς καθ' ἥν οὖν
τος προέστη τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἔγενοντο κατ'
ἀπίνοιαν και ὑπεγόρευσιν αὐτοῦ. Τὸ ἀναμφίβολον εἶναι
ὅτι ὁ ἀνὴρ ἦτο φύτει μεγαλουργὸς, τολμηρὸς,
πολυμήχανος και ὅτι ἔκθυμως μὲν εἶπετο τῇ φύτει
ταύτῃ, εἰς πάντα δὲ προθύμως συνεργούς εἶχε τὴν
τα περιουσίαν ἔθνους πλουσίου, και τὴν ἀνδρείαν ἔ-
θνους γενναιού.

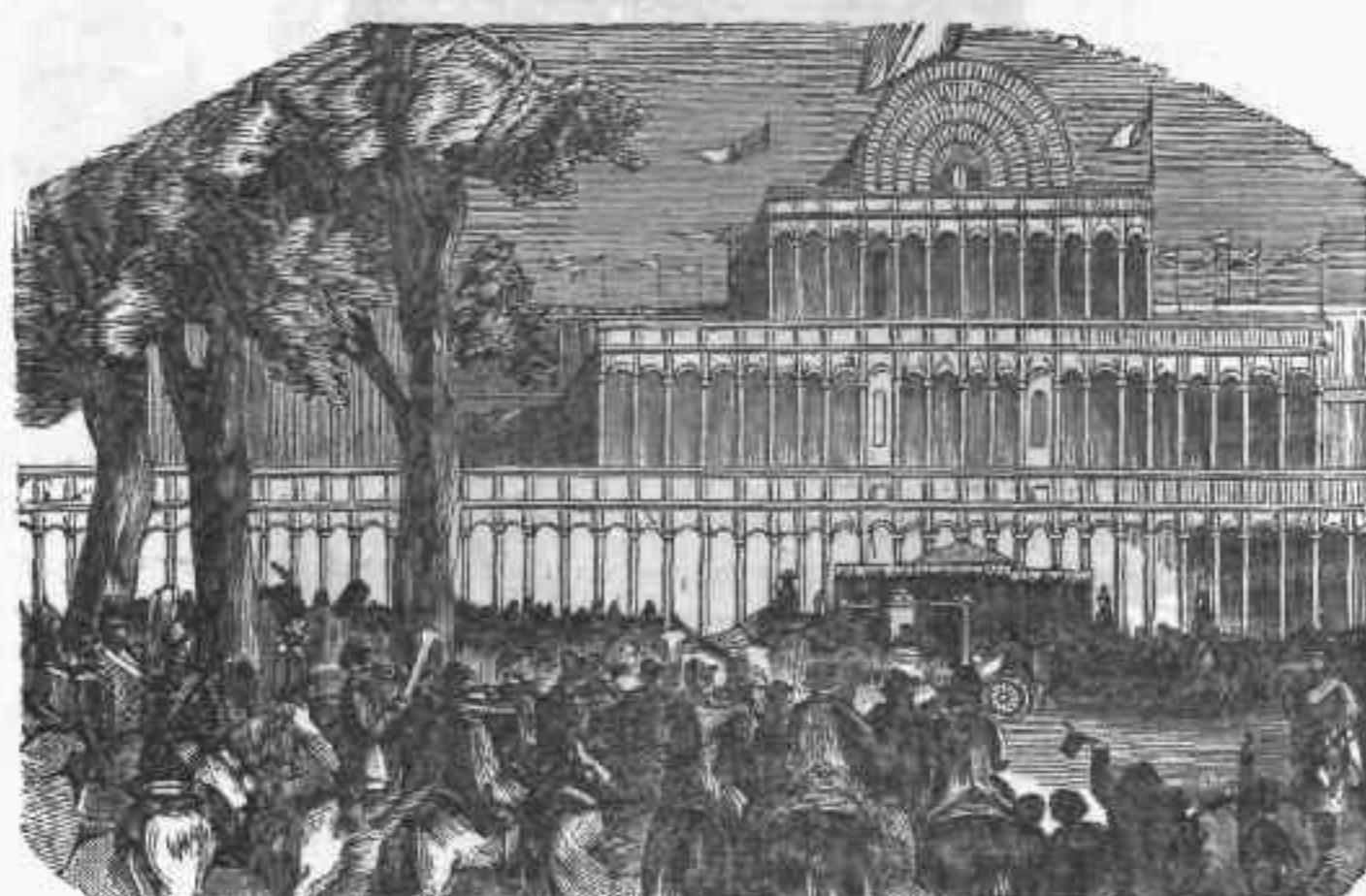
'Ἐν μέρει ὅμως ἀνεδείχθη τῷ φύτει ἄξιος ὅλων τῶν
ἐπευφημιῶν διαὶ ἀπεδόθησάν ποτε αὐτῷ. Ή κατα-
τὸν πόλεμον ἐκεῖνον ἐπιτυχία Ἰωας ὀφείλεται μᾶλλον
εἰς τοὺς χρηματικοὺς πόρους και εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ
ἔθνους, ἢ εἰς τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν διεταγῶν τοῦ
ὑπουργοῦ. 'Αλλ' ὅτι τὸ ἔθνικὸν πνεῦμα εἰς τοιαύτην
ματεωρίσθη περιωπήν, ὅτι οἱ ἔθνικοι πόροι μετὰ το-
σαύτης ἀπαρεδειγματίστου προθυμίας προεφέρθη-
σαν, τοῦτο ὑπῆρξεν ἀναμφισβήτητος. Ἐργον τοῦ Πίττ
Τό πῦρ τῶν λόγων αὐτοῦ κατέφλιξεν ἡπαν τὸ βα-
σίλειον. Τὸ πῦρ ἐκεῖνο ἰξέκασεν ἔνα ἔκαστον τῶν
στρατιωτῶν, διοι ὡς μηταν ἐπὶ τὰ τείχη τῆς Κυπε-
ρίας, ἔνα ἔκαστον τῶν ναυτῶν, διοι ἐτακείνωσαν τὸν
ὕπερον δὲ ἀναντού ἀρέτην.

Γαλλικὸν στόλον ἐν μέσῳ τῶν Βρετανικῶν βασιγων
Ἀμαρ περιελθὼν εἰς τὰ πράγματα δι ὑπουργὸς ἐνε-
ργήσαν εἰς ἀπαντας τοὺς στρατηγούς τοὺς διποσίους
μετεχειρίζετο, τὸ διοι αὐτοῦ ἀκτιθεκτον, και παντο-
ποιόν, και ἀγένδοτον πνεῦμα. Ιανώ, αὐτὸς, ἦταν και

αὐτοὶ ἦδη ἔτοιμοι νὰ κινδυνεύσωσι μὲν τὰ πάντα,
ἴπανειλημένως δὲν ἐλαφρίπτωσι τὸν περὶ τῶν διών
κύβον, μηδέποτε δὲ νὰ θεωρῶσι τι ὡς ἀποτελεσθὲν, ἐν-
τῷ οὐκελίπετο νὰ πράξωσι τι, και νὰ προτιμῶσι το
ἀποτύχεν τοῦ μὴ τολμῆσαι. 'Ο ὑπουργὸς ἤδην κατέ-
τη ἐπιεικῆς πρὸς τὴν θρασύτητα τῆς ἀπερισκεψίας,
ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῆς περισκέψεως ἦτο χ-
ριζώπητος. Εἰς καρούς ἄλλους και κατ' ἄλλων ἐγ-
γρῶν δι τοιοῦτος τῆς διεξα αγῆς τοῦ πολέμου πρόπος
κατένατο νὰ ἀποτύχῃ. Ήδη κιμητε δὲ διὰ τὴν τότε
κατάστασιν τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως και τοῦ Γαλ-
λικοῦ ἔθνους. Εἰς τοὺς μωρούς και ρχδιούργους αὐ-
λακούς τῆς Οὐερταλίας, δι πέρηνωρ ἐκεῖνος ἀντίπαλος
ἐνιποίησε τρόμον και ἀμηχανίαν. Πανικὸς φόβος δι-
δόθη εἰς ἀπάντας τῆς καινωνίας τὰς τάξεις. Οἱ ἐγ-
θοὶ τῆς Ἀγγλίας ἐθεώρησαν ως πεπρωμένον τὸ δι-
πότε ἡττᾶσθαι δι μία νίκη παγκαγεν εῦτο τὴν ἀλ-
ιτην, μηχανὶς δι τελευταῖον αἱ διεκμαχόμεναι τῶν
δύο ἔθνων δυνάμεις κατήντησαν νὰ μὴν ἀπαντῶνται
εἰρή μετὰ θαρρῶν μὲν θεριστικοῦ ἀφ ἐνδος, μετὰ δο-
κίας, ἔνα ἔκαστον τῶν ναυτῶν, διοι ἐτακείνωσαν τὸν
ὕπερον δὲ ἀναντού ἀρέτην.

(Ἐν συνέχεια εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον).

ΛΗΞΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ.

Kρυστάλλιον Παλάτιον

Φίλε !

'Εξέρχομαι ἀπὸ τὸ χρυστάλλινον παλάτιον, διουγός, εἰς διόπτατος τῶν ἐνόρκων, παρευσιάσαντος και
ἐκτρύχηση σήμερον ἡ ληξίς τῆς παγκοσμίου ἔκθεσεως. Σημείωσιν ἐκείνων πόδες σὺς ἀπενεμήθησαν βραχῖα,
'Η τελετὴ ἐγένετο προεδρεύοντος τοῦ πρίγκηπος Ἀλ-οῦ δὲ ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος αὐτοῦ, ἐκφρασαντος
βέρτου, παρεστώτων τῶν βασιλικῶν ἐπιτρόπων και λαβαράτησιν διὰ τὸ αἰτιον πέρας τῆς ἔκθεσεως. Η

τυρρηνή τῶν ἀνθρώπων ἦτο μετρία ἐξ αἰτίας τῆς κα-
κοκαιρίας.

Ἐκ τῶν διανεμηθέντων 164 νομισμάτων ὁ κλά-
σσος, 76 μὲν ἐδόθησαν εἰς Ἀγγλους, 56 δὲ εἰς Γάλ-
λους ἐκβιτας, καὶ τὰ λοιπὰ εἰς Πρώτους, Ἀμερικα-
νούς, Αύστριακούς, Τσούρκους, Βρυζαντίους, Βέλγους. ē-
τω, μὲ καὶ εἰς τινας ἄλλους. Ἡ Ἑλλάς, εὐδοκιμοῦ
σε μᾶλλον εἰς ἕριδες πολιτικάς, καὶ αὐτάς εὐτελεῖς;
καὶ ἡντίας ἀνδρῶν ἀγαπώντων ἀληθῶς τὴν πατρίδα,
ἢ εἰς βιομηγανική ἔργα, δχι μόνον τῆς τιμῆς ταύ-

τωνα, τὸν προτείνοντα τὸ τεράστιον σχέδιον τοῦ
ὑπαλίνου παλατίου, ἀνόμιατο βαρονέτον καὶ κατέστησεν
ἴσον αὐτοῦ τοῦ χυρίου του· τὸν κατασκευάσκοντα το
παλάτιον Φώξ, ὧνόματεν ἐπίσης βαρονέτου τὸν συ-
ταγματάρχην Ρέιδ διώρισε διοικητὴν Μελίτης, καὶ
δύο ἄλλους συμπράκτορας, τὸν Κύδιτ καὶ Πλαστούρη
ἀνέδοιξεν εὐγενεῖς. Ήδε πῶς ἐννοεῖ τὴν ἀριστοκρα-
τίαν ἡ Ἀγγλία. Τὴν ἀναγνοτή συνεχῶς ἐγγένεστα αἷμα
δημοτικὸν εἰς τὰς φλέβας της, καὶ οὕτως, ἀναβιβί-
ζουσα τὸν λαὸν εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῆς κοι-

'Η Βασιλίσσα Βικτωρία.

τῆς δὲ τῇσιώθη, ἀλλ' οὐδὲ ἀπλοῦ ἐπαίνου! Ἀπενεμή-
ντος δὲ καὶ πολλὰ βραβεῖς β'. κλασσῶς.

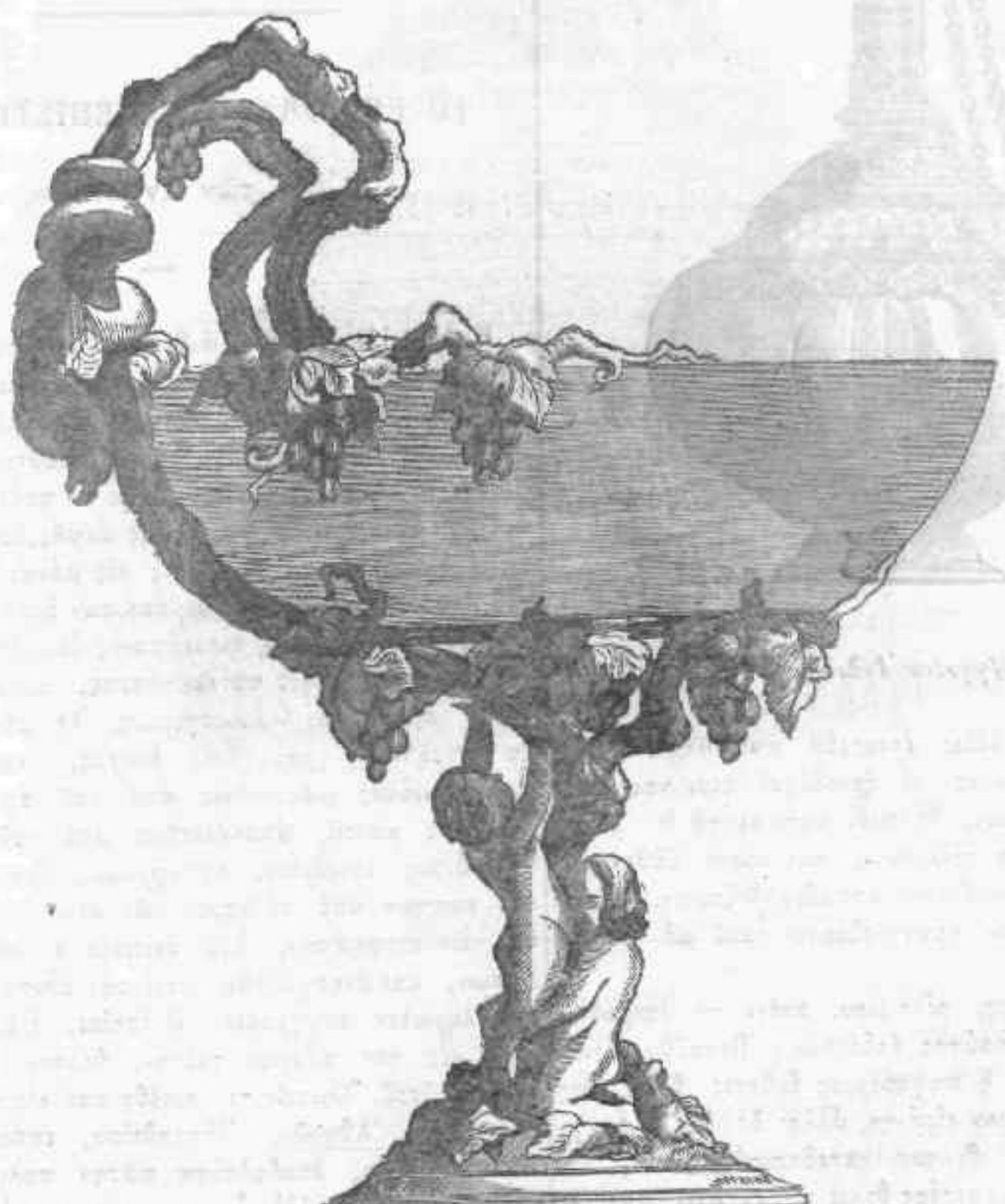
Καὶ ταῦτας μὲν τὰς τιμὰς ἀπένειμαν οἱ ἔνορχοι:
ἡ δὲ Ἀγγλικὴ Κυβερνητικὴ ἥτις ἀνέκαθεν ἔχει τὴν συνή-
στα τοῦ να βοσκεύη μεγαλοπρεπῶς τὴν ἄξιαν καὶ
τὰς ὑπερτικὰς τῶν ὑπηρόων της, ἐτίμοτες ιδίως
τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκθέ-
σιῶν. Τὸν ἀπημόνη κηπουρὸν τοῦ διευκόλ Λέοντος Πάπ-

νω.ιας, τὸν καθιστὰ μέτοχον τῶν τιμῶν τῶν ὅποιων
ἀπολαύσυτιν οἱ τάξεις αὐταῖ, καὶ ἐμπνέει εἰς αὐτὸν
ἔρωτα θερμότατον πρὸς τὰ καθεστώτα.

Σε στέλλω τέσσαρα σχεδιογραφήματα διά τὴν
Παρθέναν· τὸ διν., ζωγραφηθὲν τὴν ἡμέραν τῆς ἐναρ-
κεισης τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως, παριστῆ μικροσκο-
πι·ώς μὲν ἀλλ' ἀκριβῶ; τὸ χρυστάλλινον παλατίου,
τὸ δὲ, τὸν μέγαν ἐκ λευκοσιδῆρου ἀνδριάντα τῆς βα-

λίσσης Βικτωρίας, φιλοτεχνηθέντα περικόμψως ὑπὸ Γάλλου ἔχθέτου, τὸ τρίτον, ἀγγείον ἵδικὸν ψραιότατον, λεπτοτάτης κατασκευῆς, ἀποδεικνύον διε τὴν τέχνην, ὡς καὶ πάλαι, ἀκμαῖε: καὶ σήμερον κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ τὸ τέταρτον, κύπελλον ἐξ ἀχάτου ἐπηργυρωμένου, ἐλέγγον τὴν ἀμέμητον φιλοκαλίαν καὶ ἐπιδεξιότητα τοῦ Γάλλου τεχνίτου. Κατ' ἀργὸς εἰχον συλλαβεῖ τὸν σκοπὸν νὰ σὲ στείλω πολλὰ σχεδογραφήματα ἐκ τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν τεισιρων κυριωτέρων κλαδῶν τῆς ἔκθέσεως, τούτεστιν, ἐκ τῶν πρώτων ὄλων, τῶν μηχανῶν, τῶν ἐργοχείρων καὶ τῶν καλλιτεχνημάτων, καὶ νὰ προσθέτω, ἐν τῇ ἀμαθίᾳ μου, μετὰ τὰς τόσας καὶ τόσας ασφάς παριγγαφάς, μικράς τινας ἐπεξηγήσεις· ἀλλ' ἵδον διε τῇ θελεν ἀκρίβειαν τῶν Ἀγγλῶν, ἥτις, ὡς γνωστόν, θεωρεῖ αὐτὸ καταστήσει τὴν Παρθώναν ἀλλην ἐφημερίδαν ἔκθεσεως, ἐξ ἔκεινων αἵτινες ὡς μύρμηκες βρύουσιν τοῦ Λογδίνου καὶ ἀν ὑπάγγεις. τέρπουσαι μὲν ἴσως τὴν δραστιν, διόλου δὲ ἡ μικρὸν πληροφοροῦσαι τὴν περιέργειαν τοῦ φιλομαθοῦς ἀναγνώστου. Διδ τοὺς καὶ πότα κοράτια, καὶ πότα μειράκια, ἴσως δὲ καὶ πότα ὑτοιούτους ιστορικοὺς, μὲ εἴπις ποτὲ διε Ιλιγεν διλόποδήματα καὶ πόσα τανδάλια. Ήπερ δὲ τὸ κακὸν του διάτι δὲν κατώρθωσε νὰ μετρήσῃ καὶ μᾶς οἱ πόσοις ἐπάτησαν τὸ ἔδαφος τοῦ Υδαίου κήπου, τὴν

ληθείᾳ, δὲν ἐπεθύμουν νὰ μ' ἐπενθυμίσῃς καὶ πάλιν τὸ Βολταίρειον τοῦτο. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐπισκεφθεὶς τὸν μου τινὰ, εὔροι αὐτὸν ἐναπολούμενον, κατὰ τὸν συρμὸν, εἰς περιγραφὴν τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως. Ἐξεκαρδίζθη ἀπὸ γέλωτα ὅταν ἵδον διε τῆς περιγραφῆς του εἶγε τὸ λατινικὸν ἐκεῖνο ῥητὸν τοῦ οἴλου μας Σ. . . δι' σῦ πολλάκις μᾶς κατώρθωσιν ἐν Ἀθήναις νὰ ἀναπαγγάστωμεν καὶ μὴ ἔχοντας ὅρεξιν. De omni re exposita et quibusdam aliis. Ήδη μὲ δώση ἀντίγραφον, ώς μὲ οἰκογένη, τῆς περιέργου ταύτης περιγραφῆς του θέλω σὲ τὴν κοινοποιήσει· διότι μεταξὺ πολλῶν ἀλλοκότων παρατηρήσεων, περιέχει καὶ πληροφορίας ἀποδεικνυούσας τὴν φάσην, μεγίστη ἀρετὴ παρ' αὐτοῖς. Δὲν ἀρκεῖται, παραδειγμάτος γάριν, εἰς μόνην τὴν σημείωσιν τοῦ άριθμοῦ τῶν ἐπισκιψθέντων τὸ παλάτιον, ἀλλὰ διαιρέσου τούτον λέγει, καὶ πόσοις ἐνδρες ἦσαν, καὶ πόσαις γυναικες, τὴν πόσα κοράτια, καὶ πόσα μειράκια, ἴσως δὲ καὶ πόσας ὑποδήματα καὶ πόσα τανδάλια. Ήπερ δὲ τὸ κακὸν του διάτι δὲν κατώρθωσε νὰ μετρήσῃ καὶ μᾶς οἱ πόσοις ἐπάτησαν τὸ ἔδαφος τοῦ Υδαίου κήπου, τὴν

Κύπελλον ἐξ ἀχάτου.

ήμεσαν τῇ; ἐνάξεως τῇ; ἐκθέτεως! Και δυώς δὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκεγένειαν. Τὸ κατ' ἑμές, πεντακοιλιοργήη τὴν ἔλλειψιν του αὐτῆν, μὲ εἶπεν ὅτι

θανὸν νὰ γείνωτεν ὅλα ταῦτα τὰ θαύματα, ὅταν ἐπανέλθῃ ἡ ἐποχὴ τῶν θαυμάτων πρὸς τὸ παρόν ὅμως τὸ νὰ μετρήσῃ τοὺς Ἀγγλους καὶ τοὺς ξένους αἰτινες διέτρεξαν τὴν ἡμέσαν ἐκείνην τὸν μεγαλισπρεπῆ πακέτον καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις του! » Βλέπεις, φίλε, ὅτι παρὸ τὰς δύναμες τῆς θολερᾶς Ταμίσσας, εὑρεν δὲ εὔφυτης Βιστανὸς τὰ ιάματα τοῦ δικυγοῦς Γάγγης. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἕργος περὶ ἀκριβεῖας σὲ λεγωθεῖς, ὅταν εἴμεσιν εἰς δημοσίαν ἀμαζαν (omnibus) βλέπω τὸν τρόπον δι' οὓς ἐξελόγγεται μηχανικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσερχοντων, μὲ καταβάντες ἡ ίδεα

συνόδου. εὶς καὶ πολὺ πλέον εὐερίθμους τῆς προκειμένης, δὲν ἐπεκράτητε τοσαύτη ἀδιακόπως ἀρμονία

ιδεῶν, σκοπῶν καὶ αἰσθημάτων, καὶ τοσαύτη ἐγκράτεια

περὶ ἀντιζηλίας ιδιωτικάς τε καὶ ἐθνικάς. Κατὰ τὴν

εὐθείαν τεύτην συμπαρευρέθησεν καὶ συνηγωνίσθησεν

οὐριάδες σοφῶν, βιομηχάνων, τεχνητῶν καὶ περιέργων, περὶ αὐτῆς ἔγραψεν ὁ τύπος ὅλης τῆς σίκουνητος καὶ ὅμως οὐδεμία τιγέρηθη φωνὴ ἐτερόβρυσμος.

Ἀποτελείατος διογγνωμοσύη ἐπὶ ἀνθρωπίνων πράγματων!

Ἐν Λονδίνῳ

— 3 — 15 — Οκτωβρίου 1851.

N.

Ἄγγελος Ι. Σταύρος

ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει ἐρευνεθῆ, καὶ μηγενὴ τὴν ὄποιαν προσκολλώντες οἱ ξενοδόχοι περὶ τας σιαγόνας τῶν γευομένων, θέλουσι καταυστράδι αὐτῆς καὶ πότα γεωμετλα τρώγουσι, καὶ πόσον ζύμων δρόφων καὶ πότον βιστίφιν καταβρογίζουσιν. ή καὶ πότας βίζας σελίνου τραγανίζουσιν δύον μὲ τὸ τρίτον τῶν.

Καθὼς ὁ κατ' ιδίαν ἀνθρωπος, δ περιπετῶν εἰς ταμφορας καὶ ατυχιας, πολλὴν εύρισκει παρηγορίαν εἰ τῇ περιουσῇ καὶ ἐν τῇ μελέτῃ, ἐχεν ἐφρόντισε νὰ παρατείξει τὸν εἰσιτό εκ νεότητος τὸ τοιοῦτο καταφύγιον, γιαντι τὸ πλεονέκτημα τοῦτο καὶ τὰ πολιτικῶς ταπεινωθεῖσα εἴτη, εἰσα, ἐν καρφῷ τῆς ἀκμῆς, δὲν ἐδικάνησαν ἀπειλας αἵτων τὰς διναιας εἰς μόνας τὰς ἀνάγκας τοῦ θετικοῦ δι.ο., ἀλλ' εὐράπεισαν δύον ἔθει καὶ τὰς μούσας ἐνείνας, στένεις κανελεύμονος δὲν εἶναι οὐδὲ πρὸς τούς ταπεινωτερούς αὐτῶν κάτρας, πολὺ δὲ διεγώτερον πρὸς τούς κύριες τερρούς. Ο μέγας Βάκων, καὶ τι γέγονεις, κηρύγνεις ἐνοχος, καταδικασθεῖς, μετ' άναισσους μακρυνθεις ἀπὸ τοῦ προξώπου τοῦ γηγεκόνος αὐτοῦ, ἀποκλεισθεῖς ἀπὸ τοῦ ὑπερτάτου τοῦ θιγούς συνεδρίου, καταγρεως, θετιγματισμένος καὶ χύπτων ὑπὸ τὸ δάραος τῶν ἐπών, τῶν μεσιμνῶν καὶ τῶν νοσημάτων, ἥτοι ἀείποτε δ πολὺς ἐκεῖνος Βάκων, καὶ ἐνησχολήθη περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν συμπλήρωσιν συγγραφῶν, αἱ διποίαι, ἐνότων ὑπάρχει νοῦς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, θέλουν διατηρεῖ τὸ θνομα αὐτοῦ. Θμοιόν τι συνέβη καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῶν Αθηνῶν. Ήττηθείσα, ἐκπολιορχηθείσα, περιεισθείσα, ἀποβλοῦσα πάσταν πολιτικὴν δύναμιν, ἦγεκασεν οὐδὲν ἥττον τοὺς νικητὰς αὐτῆς νὰ κύψωσι τὰς ἀγερώχους αιτῶν κεφαλὰς ἐνώπιον τῆς σχέσεις τῶν θιγού, καὶ συγχροτήσει εἰς δλων τούτων σοφίας ἐκείνης καὶ τῆς χάριτος, νὰ ἔρχωνται ἐνταῦθα

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, φίλε μου, ποῖον τὸ ἐπιμύθιον τῆς παγκοσμίου ταύτης ἐκθέτεως; Ενταῦθα, ἄλλοι μὲν λέγουσιν ὅτι ἡ παγκόσμιος ἐκθεσις θέλει ἐπιφέρει καὶ παγκόσμιον εἰρήνην, ἄλλοι δὲ ὅτι οἱ φραγμοὶ τῶν τελωνείων θέλουσι κατεδαφισθῆ, οὐτοι, ὅτι ἔλευθερία τῆς ἐμπορίας θέλει καταντῆσει ἀπεριόριστος, ἐκεῖνοι ὅτι θέλει μεταβάλει τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις τῶν θιγού, καὶ συγχροτήσει εἰς δλων τούτων